

**Zarządzenie Nr 9/2012
Wójta Gminy Klwów
z dnia 9 lutego 2012 r.**

w sprawie wprowadzenia Procedury zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Klwów

Na podstawie art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240) i Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych - zarządza się, co następuje:

§ 1.

Wprowadza się *Procedurę zarządzania ryzykiem w Urzędzie Gminy Klwów* w brzmieniu określonym w załączniku nr 1 do zarządzenia.

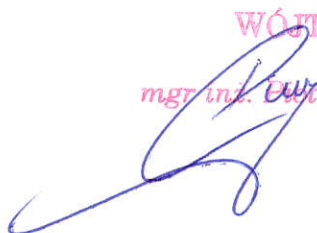
§ 2.

Wykonanie zarządzenia powierza się Sekretarzowi Gminy.

§ 3.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJT
mgr inż. Piotr Papis

Załącznik Nr 1

do zarządzenia nr 9/2012

Wójta Gminy Klwów z dnia 9 lutego 2012 r.

Procedura zarządzania ryzykiem

Definicje

Akceptowalny poziom ryzyka	Ustalony poziom ryzyka, powyżej którego wymagane jest rozważenie i zdecydowanie o podjęciu ewentualnych działań doskonalących zmierzających do zminimalizowania skutków lub prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń.
Podatność	słabość lub wrażliwość w procesie, która tworzy pozytywne środowisko do wystąpienia zagrożenia.
Prawdopodobieństwo	możliwość wystąpienia zagrożenia.
Ryzyko	możliwość zaistnienia zdarzenia lub działania, które wpłynie na zdolność organizacji do realizacji jej celów i zadań; kombinacja prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożenia i jego skutków.
Skutek	rezultat jaki może wywołać zagrożenie w przypadku jego wystąpienia.
Zagrożenie	zjawisko, działanie lub zaniechanie działania, które może doprowadzić do nieosiągnięcia celów organizacji, w tym działania niezgodnego z prawem.

§ 1.

Powołanie Zespołu ds. szacowania ryzyka

1. Analiza ryzyka przeprowadzana jest co najmniej raz w roku. W tym celu Wójt wyznacza Zespół przeprowadzający szacowanie ryzyka
2. Analizę ryzyka przeprowadza się również w przypadku istotnych zmian warunków zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Urzędu Gminy zwanego dalej Urzędem. (np. zmian aktów prawnych, zmiana struktury organizacyjnej, przyjęcie nowych zadań)

§ 2.

Identyfikacja zagrożeń

1. Zespół dokona identyfikacji zagrożeń w odniesieniu do celów i zadań.

Identyfikacja umożliwi zrozumienie wszystkich rodzajów ryzyka, na które jest narażony Urząd.

2. Przy identyfikacji zagrożeń należy wykorzystać doświadczenia z wcześniejszych działań, analizę otoczenia oraz wszystkie dostępne informacje np.:
 - skargi albo wnioski,
 - sprawozdania okresowe – analiza trendów, porównanie wyników w czasie;
 - raporty z audytu i kontroli – istotność poruszonych problemów, skuteczność wykorzystywania ustaleń i zaleceń;
 - szkody ubezpieczeniowe – statystyki odszkodowań, koszty ubezpieczeń, tendencje w tym zakresie, adekwatność zakresu polis ubezpieczeniowych do zagrożeń, wykorzystanie wniosków z postępowań odszkodowawczych;
 - ewidencja wypadków, rejestry odstępstw od procedur – tendencje i problemy, skuteczność reakcji;
 - wystarczalność budżetu i utrzymanie płynności finansowej – równowaga budżetowa, stopień wykonania budżetów, wpływ budżetu na jakość i dostępność świadczonych usług;
 - uczestnictwo w programach i projektach, i problemy z tym związane – harmonogramy, budżety projektów, zasoby, wykonawcy, partnerzy;
 - wystąpienie niekorzystnych zdarzeń w innych jednostkach;
 - sondaże społecznego zadowolenia – ankiety i wywiady, sondaże uliczne i internetowe, ich zakres informacyjny, sposób wykorzystania informacji, zakres podjętych działań;
 - dające się przewidzieć zmiany, np. demograficzne;
 - graficzne przedstawienie procesów – wskazanie tzw. „wąskich gardeł” i luk procesowych;
 - doniesienia medialne, dyskusje, artykuły prasowe, riposty, wyjaśnienia i tzw. newsy w prasie – tendencje w ocenach medialnych, wizerunek, reputacja, podjęte działania;

- wiece, manifestacje, strajki, akcje protestacyjne, a nawet utarczki słowne niezadowolonych klientów.

§ 3.

Analiza ryzyka

1. Zespół zidentyfikowane zagrożenia podda analizie mającej na celu oszacowanie prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz skutków, jakie będzie miało ewentualne ich wystąpienie. Analiza ryzyka jest udokumentowana. Do dokumentowania analizy wykorzystuje się Załącznik nr 1 do niniejszej procedury pn: **Rejestr ryzyka**.
2. W trakcie analizy Zespół określi wszystkie czynniki, które mogą mieć wpływ na prawdopodobieństwo (zwiększać lub zmniejszać je) wystąpienia zagrożenia – zabezpieczenie i podatności.
3. Czynniki wpływające na prawdopodobieństwo wystąpienia danego zagrożenia wpisuje się do **Rejestru ryzyka**.
4. Zespół oszacuje wartość prawdopodobieństwa z zastosowaniem metody punktowej zgodnie ze skalą zawartą w załączniku nr 2 do niniejszej procedury.
5. Przy określaniu skutków wystąpienia danego zagrożenia uwzględnia się podstawowe cele i zadania Urzędu
6. Zespół określi i zapisze w **Rejestrze ryzyka** możliwe skutki tzn. konsekwencje jakie może wywołać wystąpienie danego zagrożenia, korzystając z podanej poniżej listy:
 - utrata zaufania do Urzędu,
 - niezadowolenie klientów i innych stron zainteresowanych,
 - obniżenie skuteczności lub efektywności w realizacji celów i zadań,
 - opóźnienia w realizacji zadań,
 - utrata wizerunku,
 - skutki finansowe,
 - skutki prawne,
 - nie zrealizowanie celów i zadań Urzędu.
 - Inne.

7. Zespół oszacuje wartość skutku z zastosowaniem metody punktowej zgodnie ze skalą zawartą w załączniku nr 2

Istotność ryzyka należy wyliczyć według wzoru:

$$I = P \times S$$

Gdzie:

- I – istotność ryzyka
P – prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia
S – skutek wystąpienia zagrożenia

Wynik należy wpisać do Rejestru ryzyka.

W Rejestrze ryzyka należy uszeregować ryzyka pod względem ich istotności tzn. od najwyższej wartości do najniższej.

Wójt określi akceptowalny poziom ryzyka

§ 4.

Postępowanie z ryzykiem

1. W stosunku do każdego istotnego ryzyka (przekraczającego poziom akceptowalny) Zespół określi rodzaj reakcji na ryzyko:
 - akceptowanie ryzyka, w przypadku gdy istnieją określone trudności ograniczenia w przeciwdziałaniu ryzyku, a także gdy koszty podjętych działań mogą przekroczyć przewidywane korzyści,
 - podjęcie działań zmierzających do jego obniżenia tzn. zaplanowanie działań pozwalających na likwidację ryzyka bądź jego ograniczenie do akceptowalnego poziomu np. poprzez wzmocnienie mechanizmów kontrolnych,
 - unikanie ryzyka czyli zawieszenie działań rodzących ryzyko,
 - przeniesienie ryzyka na inny podmiot.
2. Określenie rodzaju reakcji na ryzyko należy przeprowadzić z uwzględnieniem rachunku zysków i strat. W przypadku akceptacji ryzyka, którego istotność przekracza poziom akceptowalny należy to uzasadnić.
3. Rejestr ryzyka należy przedstawić Wójtowi do zatwierdzenia.

§ 5.

Plan Postępowania z ryzykiem

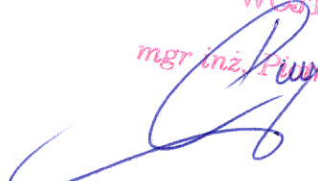
1. Do ryzyk, które przekraczają poziom akceptowalny należy przypisać działania korygujące.
2. W rejestrze ryzyka w kolumnie pn Plan postępowania z ryzykiem należy określić działania, które doprowadzą do zminimalizowania skutków lub prawdopodobieństwa wystąpienia danego zagrożenia. Do każdego działania należy przypisać osobę, która będzie odpowiedzialna za jego wdrożenie.
3. Zaplanowane działania, jeżeli generują koszty, należy uwzględnić w budżecie na rok następny.

§ 6.

Monitorowanie wdrożenia działań minimalizujących ryzyko

Wójt albo osoba przez niego wyznaczona raz na rok monitoruje stan wdrażania zaplanowanych działań. W przypadku zaobserwowanych opóźnień zwraca się do osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie o przedstawienie wyjaśnień. W przypadku wystąpienia nieprawidłowości w realizacji Planu postępowania z ryzykiem Wójt podejmuje decyzję o dalszym postępowaniu.

WÓJT
mgr inż. Piotr Papis

Rejestr ryzyka										
Identyfikacja ryzyka				Analiza ryzyka			Plan postępowania z ryzykiem			
Lp	Proces/zadanie	Zidentyfikowane ryzyko – opis	Symbol ryzyka	Skutki wystąpienia ryzyka 1-3	Prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka 1-3	Istotność ryzyka (5 x 6)	Działania zaradcze o charakterze zapobiegawczym i redukującym.		Właściciel ryzyka	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)		(11)	
PROCESY GŁÓWNE:										
1	Zarządzanie zasobami ludzkimi	2. Ryzyko braku szkoleń ze względu niewystarczający poziom środków finansowych w konsekwencji może przyczynić się do popełnienia błędów w zakresie funkcjonowania i bieżącego wykonywania zadań	C.2.	3	2	6	Poszukiwanie szkoleń w ramach projektów finansowanych ze środków UE		Kierownik komórki	
W Z Ó R										
PROCESY WSPOMAGAJĄCE										

Skutek				NISKIE (1)	ŚREDNIE (2)	WYSOKIE (3)	PRAWDOPODOBIENSTWO
WYSOKI (3)							
ŚREDNI (2)		C.2.					
NISKI (1)							

WÓJT
mgr inż. Ryszard Papis

1. Prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka

Hasłowy opis prawdopodobieństwa wystąpienia zdarzenia/ryzyka	Opis szczegółowy hasła	Wartość prawdopodobieństwa w skali punktowej
Niskie	Prawdopodobieństwo niskie, • prawie niemożliwe, tzn. brak podatności, • zagrożenie nie wystąpiło w przeszłości • funkcjonują skuteczne mechanizmy zabezpieczające	1
Średnie	Prawdopodobieństwo średnie tzn. • istnieją czynniki zwiększające podatność, • zagrożenie nie wystąpiło w przeszłości w lecz występuje w innych organizacjach, • funkcjonujące mechanizmy zabezpieczające chronią tylko wybrane obszary lub nie są w pełni skuteczne.	2
Wysokie	Prawdopodobieństwo wysokie tzn. • istnieje wiele czynników zwiększających podatność, • zagrożenie wystąpiło w przeszłości wielokrotnie, • nie funkcjonują skuteczne mechanizmy zabezpieczające	3

2. Skutki wystąpienia ryzyka

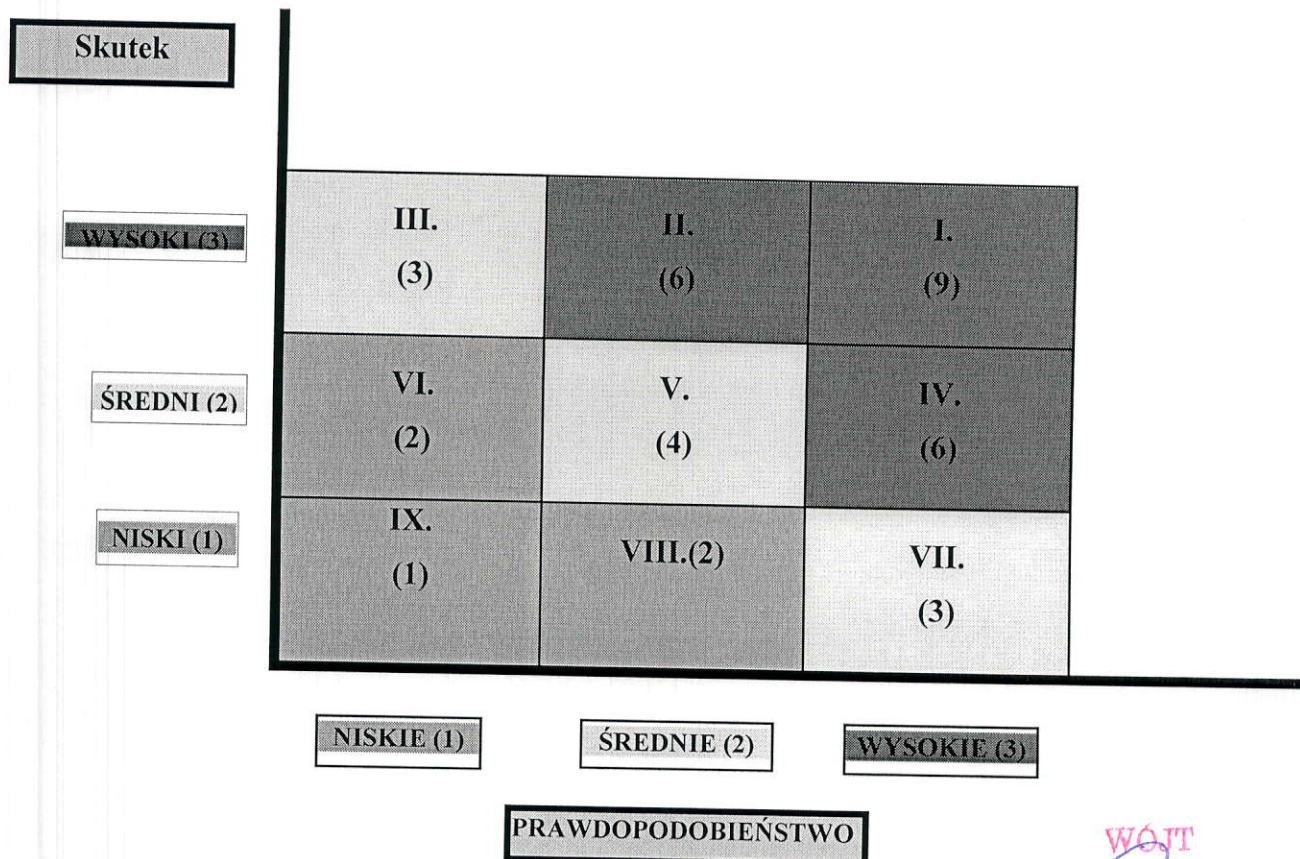
Hasłowy opis skutku wystąpienia zdarzenia/ryzyka	Opis szczegółowy hasła	Wartość prawdopodobieństwa w skali punktowej
Wysoki	Znaczny wpływ na realizację zadań statutowych. Rozwiązanie problemu będzie wymagało dużego nakładu czasu/zasobów. Usunięcie skutków będzie trudne lub wręcz niemożliwe. Wywrze istotny wpływ na organizację i stanie się ważnym wydarzeniem publicznym.	3
Średni	Umiarkowany wpływ na realizację zadań statutowych. Rozwiązanie problemu	2

	będzie wymagało umiarkowanego nakładu czasu/zasobów. Usunięcie skutków będzie wymagało czasu. Może stać się wydarzeniem publicznym.	
Niski	Niski wpływ na realizację zadań statutowych. Rozwiązanie problemu będzie wymagało czasu, lecz problem nie spowoduje trwałej szkody. Nie stanie się wydarzeniem publicznym.	1

3. Poziom istotności ryzyka

Ryzyko wysokie (6-9)	Ryzyko o wysokim wpływie oraz wysokim lub średnim prawdopodobieństwie. Ryzyko o średnim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie
Ryzyko średnie (3-5)	Ryzyko o wysokim wpływie oraz niskim prawdopodobieństwie. Ryzyko o średnim wpływie oraz o średnim lub niskim prawdopodobieństwie. Ryzyko o niskim wpływie i wysokim prawdopodobieństwie.
Ryzyko niskie (1-2)	Ryzyko o niskim wpływie oraz średnim lub niskim prawdopodobieństwie.

4. Mapa ryzyka

WÓJT
mgr inż. Piotr Papis

